

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

Resumé:

Polešovice (Bez. Uherské Hradiště), „Nivy“. LBK, Siedlung, Rettungsgrabung.

POPŮVKY (okr. Brno-venkov)

„Panské nivy“, Popůvky I. LnK, MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu května provedl Ústav archeologické památkové péče záchranný archeologický výzkum na stavbě Obchodního centra Budějovického Budvaru (OCBB). Zkoumaná lokalita se nachází severozápadně od intravilánu obce mezi dálnicí D1 a silnicí č. 602 Brno-Rosice v polní trati „Panské nivy“, v nadmořské výšce 300-305 m (obr. 10 a 11). Je umístěna na protáhlém širokém hřbetu, mírně klesajícím přibližně od západu z okraje Omické vrchoviny směrem k východu do Střelické kotliny. Nejbližšími vodními zdroji zde jsou Lušperský potok, vzdálený od lokality 350 m severně, protékající od severozápadu k jihovýchodu a na jihu, ve vzdálenosti 300 m pak Troubský potok. Plocha vlastního výzkumu leží na svahu mírného jihovýchodního sklonu v těsné blízkosti dálnice.

Podél silnice, v blízkém sousedství trati „Panské nivy“ byla v roce 1985 výkopem pro kabel porušena jáma s keramikou kultury s MMK (Kazdová 1987, 21). V roce 1997 při záchranném výzkumu na staveništi firmy MOTIP, opět v trati „Panské nivy“ avšak umístěném 250 m severozápadně od staveniště obchodního centra Budvaru, bylo prozkoumáno několik objektů patřících do mladší fáze MMK, dále kulturám jordanovské, nálevkovitých pohárů a keramice zdobené brázděným vpichem (Bálek, Košťuřík 1998).

Hlavní plocha staveniště OCBB měla přibližně čtvercový půdorys o rozměrech 95x95-88 m; ve východní části se na ni napojuje v délce 105 m nově budovaná příjezdová komunikace široká 8 m. Ze severního nároží staveniště směrem k silnici byla také vykopána 0,6 m široká a 75 m dlouhá rýha pro připojku NN kabelu.

V průběhu výzkumu bylo prokopáno celkem 97 zahloubených objektů, přičemž 63 se jich nacházelo na hlavní ploše staveniště, 27 bylo prozkoumáno na příjezdové komunikaci a 7 objektů bylo pouze ověřováno ve výkopu pro NN kabel. Z celkového počtu se jich podařilo 45 datovat do kultury s LnK, 26 náleží lidu s MMK a 26 objektů, z toho 10 kúlových jamek, zůstalo bez nálezů nedatováno. V trase příjezdové komunikace tvoří nejpočetnější skupinu sídlištní objekty s keramikou z nejstaršího stupně MMK (16) a pouze jeden patří kultuře s LnK. Zbývajících 10 objektů, z toho jedna sídlištní jáma a 9 kúlových jamek, bylo bez nálezů. V rýze pro kabel ze 7 objektů 6 náleželo kultuře s MMK a pouze jeden obsahoval keramikou s LnK.

Na hlavní zkoumané ploše obchodního centra tvoří z celkového počtu 63 objektů nejpočetnější skupinu 43 sídlištních jam, které můžeme na základě získané keramiky datovat do kultury s LnK. Většina jich náleží do nejstarší fáze Ia. Prozatím byl zjištěn pouze jeden objekt (obj. 580 – nachází se u severního okraje plochy), jehož výplň obsahovala keramikou, která je charakteristická pro fázi IIa LnK. Na celé ploše jsou jen čtyři sídlištní jámy (obj. 551, 552, 588 a 589), které obsahovaly části nádob i fragmenty keramiky datované do nejstaršího stupně kultury s MMK. Zbývajících 16 objektů je vzhledem k absenci nálezů nedatováno. Jeden z nich, jámu pravidelného obdélného půdorysu s rovným dnem, se světle hnědou výplní a bez jakýchkoliv nálezů, interpretujeme jako recentní objekt (obj. 572).

Sídlištní objekty zkoumané na hlavní ploše OCBB mají většinou (83%) protáhlý tvar s přibližně stejnou orientací delší osy ve směru severovýchod-jihozápad. Řadíme k nim jednak pravidelné oválné jámy různé velikosti (46%), s mísovitým nebo stupňovitým profilem a dále pak velké stavební jámy (37%) obdélného nebo členěného protáhlého půdorysu. Zbytek objektů (12%) jsou jámy nepravidelného tvaru a nepatrnou skupinu (5%) pak tvoří žlábků široké 0,5 m s maximální délkou do 10 m. Na celé skryté ploše byla zachycena pouze jediná kúlová jamka a zcela zde chybí klasické velké hliníky.

Podlouhlé stavební jámy s členitým půdorysem i profilem dosahují délky 13 m a jsou až 3 m široké, hloubka dna kolísá od 0,2 po 1,0 m. Výplň objektů tvoří hnědá až tmavě hnědá prachová hlina promísená drobnými uhlíky a malými zlomky mazanice. Z archeologického inventáře to jsou pak především fragmenty lineární keramiky fáze Ia, štípaná industrie, úlomky kamenných podložek a části zvířecích kostí. V objektu 500 se nacházel soubor několika téměř celých keramických tvarů (obr. 12).

Miroslav Bálek, ÚAPP Brno

Literatura:

- Bálek, M., Košťuřík, P. 1998: Nové neolitické a eneolitické nálezy z Popůvek, okr. Brno-venkov. In: Ve službách archeologie I, Sborník u příležitosti 60. narozenin RNDr. Vladimíra Haška, DrSc., Brno, 13 – 21.
- Kazdová, E. 1987: Další nálezy z neolitického sídliště v Popůvkách (okr. Brno-venkov). PV 1985, 21-22.

Resumé:

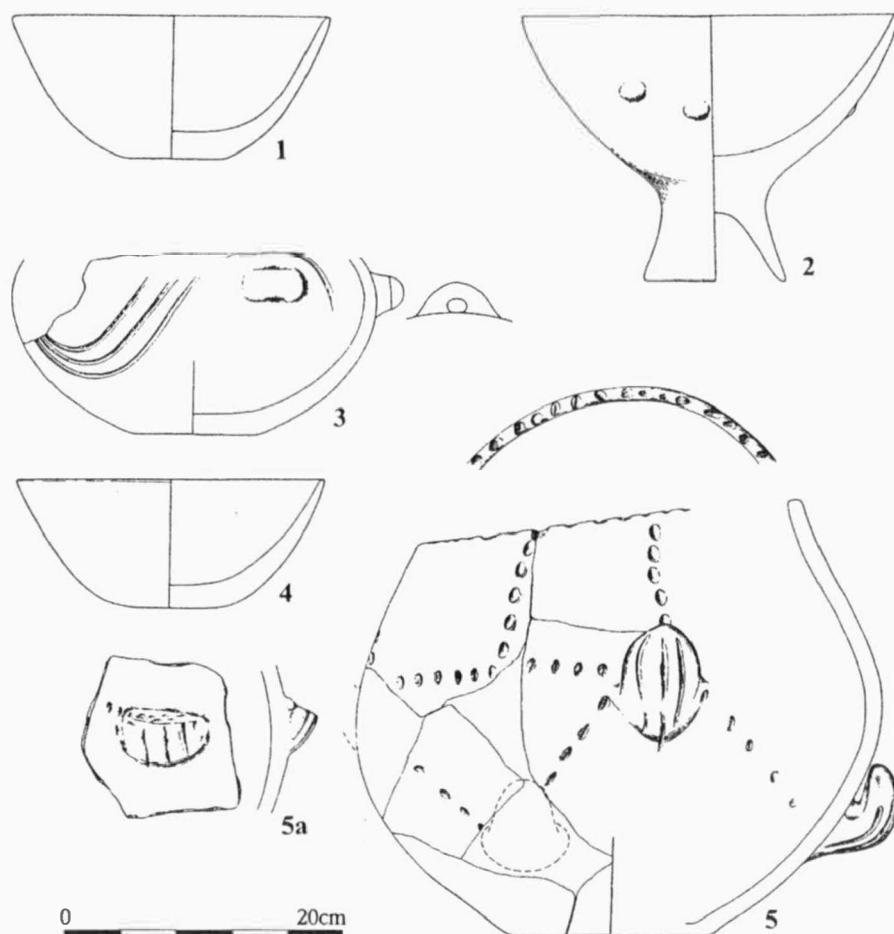
Popůvky (Bez. Brno-venkov), „Panské nivy“, Popůvky I. LBK, MBK, Siedlung, Rettungsgrabung.

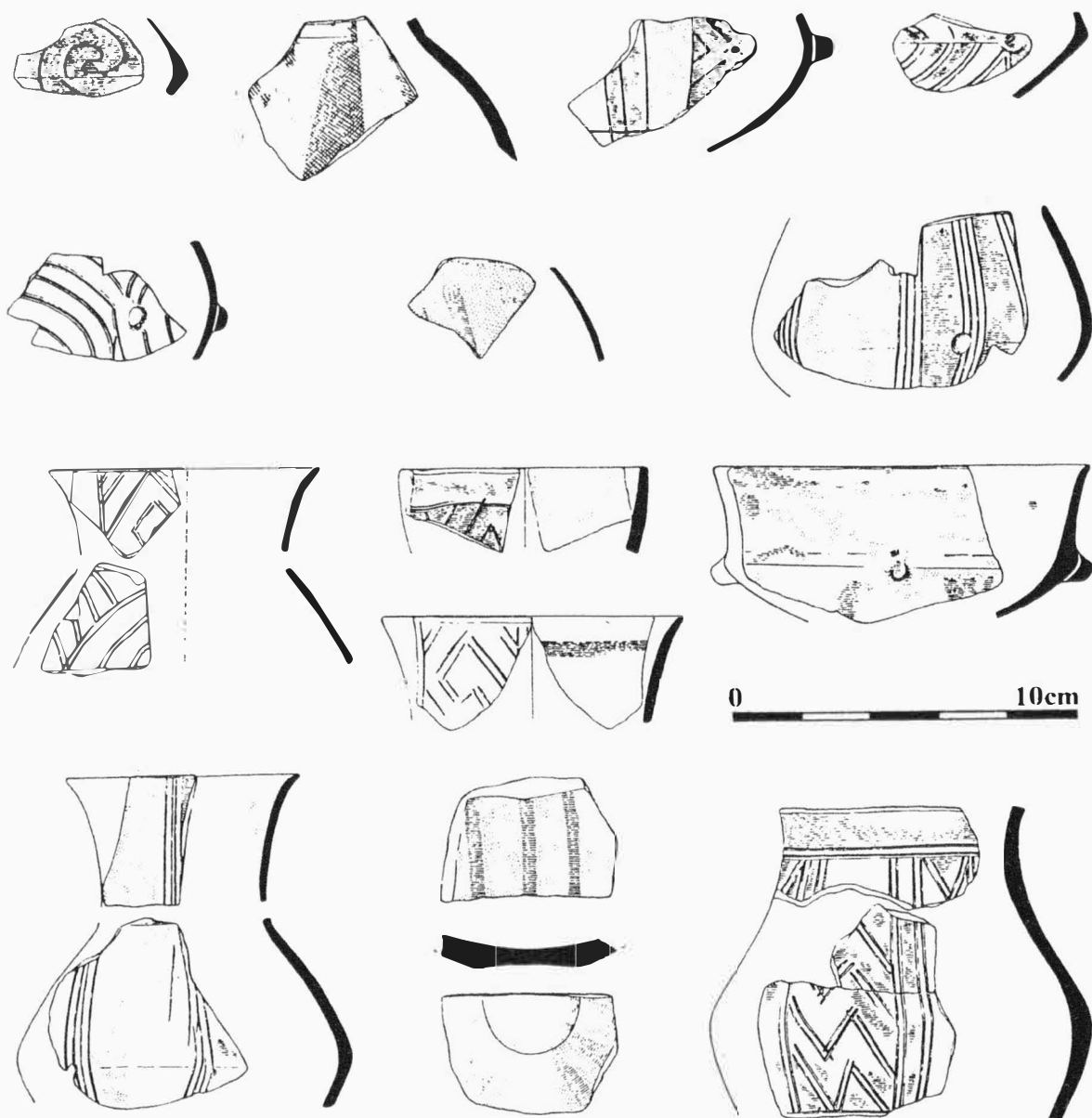
Obr. 10. Popůvky, celkový plán výzkumů: I – Obchodní centrum Budějovického Budvaru; II – Skladový areál Italinox, s.r.o.; III – Obchodní a servisní centrum Renault Lancar.
Popůvky, Gesamtplan der Ausgrabungen I-III.

Obr. 11. Popůvky I. Letecký snímek plochy výzkumu OCBB.
Popůvky I, Luftbild der Ausgrabungsfläche von OCBB.

Obr. 12. Popůvky I. Výběr keramiky kultury s LnK z obj. 500.
Popůvky I, Keramikauswahl der LBK vom Objekt Nr. 500.

Obr. 13. Popůvky I. Výběr keramiky kultury s MMK z obj. 516.
 Popůvky I, Keramikauswahl der MBK vom Objekt Nr. 516

POPŮVKY (okr. Brno-venkov)
 „Panské nivy“, Popůvky II. LnK, MMK. Sídliště.
 Záchranný výzkum.

Na základě smlouvy o dílo, uzavřené mezi objednatelkou firmou Italinox, s. r. o., a zhotovitelem Ústavem archeologické památkové péče Brno, byl proveden záchranný archeologický výzkum na stavbě „Skladový areál Italinox, s. r. o.“ na k. ú. Popůvky, okr. Brno-venkov, který probíhal v měsících červenci-srpnu 2001.

Lokalita Popůvky II se nachází v prostoru mezi dálnicí D1 a silnicí 602 Brno-Rosice v nadmořské výšce 302-306 m, v trati „Panské nivy“ na mírném svahu jihovýchodního sklonu. Nejbližším vodním tokem jsou Aušperský potok na

severu a Troubský potok na jihu (ZM ČR 1:10 000 list 24-34-04).

V průběhu záchranného archeologického výzkumu bylo na ploše cca 0,9 ha prozkoumáno celkem 288 objektů včetně 169 kůlových jamek. Z nich se nám podařilo částečně zrekonstruovat 7 půdorysů nadzemních kůlových staveb (obr. 14). Většina objektů měla oválný až kruhový tvar. Na ploše bylo také zjištěno 6 rozměrných hliníků, z nichž jeden měl šířku přes 20 m. V současné době stále probíhá zpracování materiálu, takže výsledky jsou zatím předběžné. Kromě běžného inventáře kultury s moravskou malovanou keramikou bylo zjištěno v několika objektech větší množství broušené a štípané industrie a také několik zlomků

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00